

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.
Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Зачароване колесо.

(X) Четвертий рік перебуває наша держава тяжку недугу, що стала вже хронічною, недугу викликану завзятою національно-язиковою боротьбою. Зароди сеї тяжкої недуги нагромадили ся вже здавна в державнім організмі, а позаяк тих зародів не усунено, а помагано недужому лише хвилими ліками, дійшло до того, що недуга стала протяглою. У ложа недужого були вже всілякі лікарі, відбували ся всілякі лікарські наради, примінювано різні, навіть інколи драстичні ліки, а недужому нема пільги, з одного ступня недуги западає в другий і находить ся справді якби в зачарованім колесі.

Австрійська держава є зложена з ріжнородних країв, мішаного населення різних народностей, переважно славянського племені, в меншості німецького, а в незначній частині романського. Доки славянські племена дрімали в національній несвідомості, держало німецьке племя всюди керму в своїх руках, навіть в тих краях, де німецьке населення виносило ледви один або кілька процент (як в Галичині, а до нині ще на Буковині, де німецька мова панує і в соймі та кр. виділлі і в школах та урядах). Тимто німецьке племя зжило ся в Австрії з ролю керманича всіх справ державних, політичних і культурних, розсіло ся не тільки у всіх центральних урядах, але ще до недавна навіть в Галичині недобитки тих культуртрегерів стояли на чолі краєвих урядів. Die voranleuchtende deutsche Cultur зробила німецьке племя гордовитим, оно все, всюди і у всім присвоювало собі верховладу, а на славянські особливо племена гляділо з висока як на менше вартні. Ся верховлада добула німецьким племенем в абсолютній добі, перейшла і до конституційної, а «батько конституції» Шмерлінг чимало намозолив ся над укла-

дом виборчої ординації, щоби і в конституційній Австрії запевнити дотогочасну верховладу німецькому племені.

Тимчасом національна свідомість у славянських племен будила ся, з кожним десятиліттем захоплювала глибші і ширші верстви, славянські народности культурно розвивали ся, дозрівали і стали домагати ся своїх народних прав. Відокремлене Угорщини було свого рода обезпеченєм до якогось часу німецької верховлади в австрійських краях, але й тут треба було небавом зречи ся менших користей, щоби уратувати більші. З заведенєм 1869 р. в Галичині польського языка урядового упадає там німецька система, а напір славянських племен в інших австрійських краях о народну рівноправність здержує дрібними уступками славний своєю метою політичною (durchfretten und fortwursteln) граф Таффе.

Коли гр. Таффе обняв австрійську керму, проголошено в престольній річі засаду «примиреня народів», однак сего не переведено, примінювано лише від часу до часу хвилеві пільги і уступки, а се збільшувало лише невдоволенє, розогнювало національні пристрасти і нагромаджувало в австрійськім організмі ті зароди, які довели до протяглої національно-язикової недуги.

Розширенє права виборчого, переведене гр. Баденім в 1897 (V. курия), дало спромозу більшості славянського населення, вибрати значнійше число своїх заступників до ради державної, а тим самим відразу німецьке племя побачило ся в меншості. Боротьба о верховладу звернула ся проти виданих тоді для Чех і Моравії язикових розпоряджень і проявила ся брутальною обструкцією, супроти якої парламентарний регулямін, обчислений лише на умственні аргументи, показав ся безсильним. Німецька обструкція підкопала зовсім повагу парламентаризму і поставила засаду: Gewalt vor Recht!

Неміч, безсильність і незручність австрійських правительств надавали помалу признанє сій засаді, уступаючи перед обструкцією, зміна а опісля безуслівне скасованє язикових розпорядків, захитали повагу австрійського правительства, і мовби узаконили обструкцію. Обструкція стала тепер парляментарною інституцією, яка лише перекидає ся з одного боку на другий і тепер засіла на правиці між Чехами, обидженими безуслівним скасованєм язикових розпоряджень.

Міністерство Кербера бажало усунути протяглу недугу, на яку страдає австрійська держава і внесло язиковий закон для Чех і Моравії, силкуючись в тім законі задержати «золоту середину». Однак сей закон з ческого становища за тісний, а Німцям видав ся він занадто далекосяглим в ческу сторону. До того ще Чехи, як автономісти, не можуть признати, щоби рада державна давала закон для Чех і Моравії, так само, якби Поляки певно не згодили-б ся на те, коли-б правительство скасувало язикові розпорядки з 1869 р. для Галичини і предложило спеціальний язиковий закон для сего краю.

Отсе причина дальшої обструкції Чехів, яку розпочали проти гр. Клярого, а тепер ведуть проти міністерства Кербера. Вправді обструкція ческа обмежена на 60 молодоческих послів, однак се число вистарчає, щоби спинити і ударемнити всяку роботу. Розпочали ся переговори з Чехами, однак вислід їх безвиглядний. Язиковий закон появил ся за пізно в раді державній і не для всіх австрійських країв, як сего домагали ся послы ческі, словінські, хорватські і рускі в парляментарній комісії правиці. Проба зміни регуляміну проєктована Катрайном, так само не доведе до успіху, як свого часу Іех Фалькенгайн. Німецька обструкція задала смертний удар парляментови, а тепер звичайні ліки за слабі, щоби єго ожити і довести до роботи.

Виринає відтак як крайній лік — гро-

21

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК

встає.

Нї, справді нї.

Докидав по хвилі.

Ми обоє не можемо жити так далі разом.

МАЯ

Ну так —!

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Прошу, не так.

з натиском.

Не можемо жити вправді обоє разом, —
але не потрібуємо ще для того розставати ся.

МАЯ

сміється згирливо.

Лише троха остеронь жити, так?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

І то нї.

МАЯ.

Ну, то кажи-ж швидше, що хочеш зробити
зі мною?

ПРОФЕСОР РУБЕК

троха неспомо.

Чую се тепер живо і болючо, що недостає
мені чоловіка, який був би мені справді близь-
кий —

МАЯ

перебивав йому в напруженю.

А я не є ним, Рубеку?

ПРОФЕСОР РУБЕК

бурмотить.

Ти не хочеш мене зрозуміти. Я мусів би
жити з кимсь, що зілляв би ся зі мною, — до-
повняв мене, — становив зі мною цілість у всій
моїй творчости.

МАЯ

поволи.

Правда, таким високим вимогам, розумієш
ся, я не відповім.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Се було би навіть прикро для тебе, Майо

МАЯ

пристрасно.

І я не мала би, Бог свідок, охоти до сього.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Знаю се дуже добре. — І я не думав на-
віть про таку поміч, коли вивав ся з тобою.

МАЯ

придивляється йому.

Можу вчитати в твоїх очах, що думаєш
тепер про иньшу.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Так? Я не знав тебе ще з того боку, аби
ти уміла читати гадки. Так ти бачиш се?

МАЯ.

Чи бачу? О, я знаю тебе так добре, Рубеку,
так добре!

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Ти знавш також нарешті, про кого я ду-
маю?

МАЯ.

Так, в кождім разі.

(Далі буде).

за розв'язання ради державної і переведення нових виборів. Але чи ті, що з сею грозою виступають, сподіваються дійсно у здоровлення і поліпшення парламентарних відносин? Хто лише трохи знає обставини, може математично обчислити, що будуча рада державна не то що не буде ліпша, але тричі гірша, і по ній годі сподіватися якої-небудь позитивної і реальної роботи, так потрібної для економічного і фінансового двигнення держави, обезсиленої більш як трилітнім внутрішнім пересиленим. Будуча рада державна має хіба послужити яко аргумент для знесення конституції і заведення абсолютної форми правління.

Делегації.

В суботу приймав цісар делегації в Будапешті. Австрійська делегація під проводом п. Яворського і угорська делегація на чолі зі своїм презесом п. Шілягій. Оба провідники в своїх промовах піднесли вагу цісарської подорожі до Берліна, висказуючи радість, що щире, оваційне прийняття, якого наш монарх дізнав в німецькій столиці є найліпшою порукою сильного існування тридержавного союзу і європейського миру. Оба провідники делегацій закінчили свої бесіди желаннями многолітствія для монарха, а делегації прилучилися до сего одушевленими окликами на честь цісаря. Цісар відповів австрійській делегації: На запевненні вірної преданності і привязанні, які власне я почув, відповідаю висказом моєї найліпшої подяки. Політична ситуація монархії в сих кількох місяцях, які уплинули від послідної сесії делегації, не змінилася. Сердечні відносини до наших співників, які також з нагоди моїх послідних відвідин у сего ціс. величес. німецького цісаря проявилися в такий піднеслий спосіб, знаходять також вираз в знаменитих наших відносинах до других держав, а особливо в цілковитім порозумінні з російською державою у всіх квестіях, до тично близького Сходу. З сєї ситуації висновую переконав, що як до тепер, так і на будуче, для монархії полишається благодати мира. Мій військовий заряд також і в сім році лише в найтісніших границях конечности поставив виспіджаданія впливаючі будь з давніше ухвалених кредитів, будь з причини потреби на відбуте проб з новими арматами, дальше на придбанні армат і виготовленні будівель, які то справи не можуть бути довше відкладаними. Економічне життя в Боснії і Герцоговині обертає ся в нормальних границях постійного розвою. На покриття коштів адміністрації сего краю, як перше так і в сім році вистають цілковито єго власні приходи. Довіряючи, що з патріотичним відданям себе, зверне ся делегація до конституційного полагодження предложених законів, витаю панів сердечно.

Відтак цісар розмавляв з поодинокими членами делегації. Загальну увагу звернуло се, що коли в австрійське тривало всего заледви 10 минут, в угорській делегації розмовляв цісар цілої пів години, інформуючи ся головню про стан шкід, вираджених дощами і приморозками в посліднім часі. В австрійській делегації президент міністрів др. Кербер представив монархови ново-вибраних членів делегації. До Чехів звернувся цісар заледви кількома словами і то не на тему делегаційних праць, лише парламентарного положення в Австрії.

Предложений в суботу делегаціям в Пешті прелімінар спільного бюджету на рік 1901. містить слідуючі цифри: міністерство справ заграничних: видатки звичайні 10,530,784 кор., надзвичайні 208,295 кор.; міністерство війни: військо—видатки звичайні 278,649,953 кор., надзвичайні 25,168,528 кор.; маринарка воєнна: видатки звич. 28,741,660 кор., надзвичайні 14,969,160 кор. Загальні жадання міністерства війни виносять разом 347,529,301 корон, в порівнянню з минулим роком більше о 19,687,205 кор.

Надвизки доходів з митів прелімінованих на рік 1901 в сумі 125,039,249 кор., в порівнянню з роком минулим виказують більше о 89,160 к.

Загальні жадання на видатки військові в краях окупацийних Боснії і Герцоговині преліміновані на 7,382,000 кор. по відтягненню доходів власних, позістає до покриття 7,302,000 як в році мин.

загальний бюджет Боснії і Герцоговини виказує надвизку 198,403 корон в доходах.

В надзвичайних видатках бюджету міністерства війни, належить піднести позиції: Для скомплетовання воєнних запасів, а іменно на набути ручного оружжя і амуніції 3 мільони корон, дальший кредит на узброєння кількох твердинь пушками нової конструкції 3,400,000, четверта рата на запровадженні пороку бездимного 1,100,000, на набути на пробу полевих пушок нової системи 1,500,000 корон, на фортифікації 2 мільони.

З ординарієм бюджету маринарки належить вирішити: на набути матеріялів воєнних 160,000 кор.; з причини подорожжя англійського угля більше ніж в році минулім. Надзвичайний бюджет маринарки воєнної: на утриманні матеріялу фльотового 8,400,000 кор.; шеста рата на корабель «Цісар Кароль VI» 300,000, четверта рата на корабель воєнний ч. I. 3,400,000, трета рата на такий самий корабель ч. II. 3,700,000 кор.; на ч. III. два мільони корон; на корабельні пушки і торпедовці 4,904,000 кор.

З бюджету міністерства справ заграничних піднести належить: фонд диспозиційний 1,428,000, видатки на утриманні дипломатичних тіл з причини помноження персоналю амбасад в Берліні і Парижі 11,600 корон, видатки з причини помноження консулятів і з причини креованія генерального консуляту в Берліні.

Взагалі буде тепер разом з ново утвореними 10 консулятів генеральних, 125 консулятів, 116 віцеконсулятів і 151 агентур консулярних. Вкінці надзвичайний кредит для амбасадора в Парижі підчас вистави 25,090 корон, кредит додатковий для міністерства війни за 1898 рік 201 тисяч зр.

Товариство взаємних обезпечень „Лістер“.

Справозданє за VII. рік адміністраційний (1899).

Минувший семий рік адміністраційний належав під зглядом розвою Товариства до нормальних, натомість під зглядом осягнених успіхів до найкорисніших літ від часу заснованія. Так само як в попередніх літах можемо піднести з вдоволенням значний і тревалий зріст нашого Товариства під зглядом числа повисканих до обезпечення членів.

В VII. році адміністраційним прибуло: нових обезпечень 22,255 поліс на 18,945,812 кор. обезп. вартости і 159,549 кор. 58 сот. премії, відновлено з попереднього року 61,070 поліс на 68,818,724 кор. обезп. вартости і 582,609 кор. 20 сот. премії; всіх разом видано: 83,325 поліс на 87,764,536 кор. обезп. вартости і 742,158 кор. 78 сот. премії; відчислюючи від того: сторновані поліси: 7,952 поліс на 8,165,560 кор. обезп. вартости і 61,654 кор. 32 сот. премії; було в р. 1899 важних поліс: 75,373 поліс на 79,598,976 кор. обезп. вартости і 680,504 кор. 46 сот. премії; В попереднім році було: 63,314 поліс на 68,076,168 кор. обезп. вартости і 579,042 кор. 72 сот. премії; отже сего року більше: 12,059 поліс на 11,522,808 кор. обезп. вартости і 101,461 кор. 74 сот. премії.

Пересічна вартість одного обезпечення виносить 1,056 кор. (в р. 1898: 1076 кор., в р. 1897: 1,108 кор.); квота премії за одно обезпечення пересічно 9 кор. 02 сот. (в р. 1898: 9 кор. 14 сот. в р. 1897: 9 кор. 34 сот.); пересічна премія за 100 кор. обезпеченої вартости виносить 85 сот. (в р. 1898: 84 сот.).

Не прийнято до обезпечення в протягу року 139 внесень на суму 140,926 кор. вартости (в р. 1898: 221 внесень на суму 220,092 кор. вартости).

Виповіджено в протягу року (будьто членам, будьто ми членам) 344 поліс в сумі 284,564 кор. вартости з премією 2,495 кор. 88 сот. (в р. 1898: 412 поліс в сумі 527,812 кор. вартости з премією 4,622 кор. 70 сот.) а то ми членам 167 поліс в сумі 143,380 к. вартости з премією 1,027 кор. 28 сот., члени нам 177 поліс в сумі 141,184 кор. вартости з премією 1,468 кор. 60 сот.

Позискалисьмо в році 1899 обезпечення з 157 нових місцевостей (утратилисьмо в 26 місцевостях): взагалі малисьмо з кінцем року обезпечення в 3,116 громадах, положених в 56 повітах політичних Галичини (3,042 громад) в 7 повітах Буковини (74 громад).

З повисших обезпечень було: недвижимостий 68,454 поліс на 71,598,042 кор. об. варт. — 634,567 кор. 14 сот. премії (93.33%) движимостий 1,826 поліс на 3,542,500 кор. об. варт. — 19,857 кор. 66 сот. премії (2.92%), збіжа в соломі 5,093 поліс на 4,458,434 кор. об. варт. — 26,079 кор. 66 сот. премії (3.75%); разом 75,373 поліс на 79,598,976 кор. об. варт. — 680,504 кор. 46 сот. премії.

З повисшої суми віддано в реасекюрацію: 35,628,288 кор. вартости (т. є. = 44.15%) за то заплачено премії 309,306 кор. 60 сот. (т. є. = 45%); задержано на власний рахунок: 43,969,988 кор. вартости (т. є. = 55.85%) з премією: 371,197 кор. 86 сот. (т. є. = 55%); імейно реасекуровано: з будинків 31,383,298 кор. вартости (= 43.83%) за премією 284,531 кор. 52 сот. (= 44.8%), з движимостий 1,561,488 кор. вартости (= 44%) за премією 8,993 кор. 32 сот. (= 45%) і збіжа 2,684,202 кор. вартости (= 60.2%) за премією 15,781 кор. 76 сот. (= 60.51%).

Взагалі асекурованих є до кінця 1899 р. 171,055 будинків (не вчисляючи тут будинків вище 100 корон вартости), між тим 156,922 приватних будинків громадських, 7,235 будинків ерекціональних на 1,386 приходствах, — 1,993 церковей і 1,710 інших будинків церковних, — 901 шкіль і 922 інших будинків при школах, — 691 розличних будинків (млини, олійні, тартаки, цегольні і т. п.).

Відчислюючи ті обезпечення, котрі убули в протягу року, позістало з кінцем 1899 р. 74,522 важних обезпечень в сумі 77,084,568 к. обезпеченої вартости, а то:

Під твердим покритєм 5,519,550 кор. обезп. варт. = 7.16%, під деревляним покритєм 17,148,042 кор. обезп. варт. 22.25% під солом'яним покритєм 54,363,538 кор. обезп. варт. 70.52%, вільно, положених 53,435 кор. обезп. варт. 0.07%.

Всіх шкід мало Товариство в тім році 779 случаїв при 392 пожежах, котрі приключилися в 318 місцевостях, 53 повітах і діткнули 726 властителей; з того було 712 шкід на будинках, 67 шкід на движимостях і збіжжю. При тих пожежах погоріло будинків 1,354, а частково зістало ушкоджених 83, отже разом улягло пожежам 1,437 будинків.

Причини пожарів була: від громів 25 случаїв, доведене підпалення 20 случаїв, миме підпалення 57 случаїв, неправильна будова 21 случаїв, недбалість 51 случаїв, від сусідів 381 случаїв, а невідомі причини 224 случаїв. Значнійні шкоди приключилися: в Острові (п. Бібрка) 10 шкід, в Підгородичу (п. Бібрка) 8 шк., в Лисці старім (п. Богородчани) 5 шк., в Заболотних (п. Броди) 5 шк., в Белеві (п. Долина) 8 шк., в Дроговижі (п. Жидачів) 86 шк., в Острові (п. Камінка) 6 шк., в Долині 10 шк., в Ясениці сільній (п. Дрогобиж) 6 шк., в Скнилові (п. Львів) 8 шк., в Кальнікові (п. Мостиска) 6 шк., в Побужанах (п. Камінка) 6 шк., в Тучині (п. Перемишляни) 8 шк., в Угнові (п. Рава) 22 шк., другий раз 3 шк. і третій раз 9 шкід, в Черневі (п. Рогатин) 10 шк., в Ляниці дол. (п. Рогатин) 10 шк., в Потоці (п. Рогатин) 5 шк., в Вербіжці (п. Рудки) 8 шк., в Ягуєві (п. Рудки) 7 шк., в Комарні (п. Рудки) 7 шк., в Якимчицях (п. Рудки) 9 шк., в Теляжці (п. Сокаль) 7 шк., в Ястурбицях (п. Сокаль) 5 шк., в Комотопах (п. Сокаль) 9 шк., в Делієві (п. Станиславів) 11 шк., в Пацикові (п. Станиславів) 6 шк., в Верчанах (п. Стрий) 14 шк. і в Любачеві (п. Цішанів) 7 шк.

Сума приключившихся всіх 779 шкід виносить 402,562 кор. 64 сот.; з того здержано і зарезервовано на рік 1900 виплату 7 шкід в сумі 2,241 кор. 78 сот. Виплачено отже в 1899 р. 772 відшкодовань 400,320 кор. 86 сот. Додавши виплачені в тім році 3 шкоди з 1898 р. 1,074 кор. 52 сот. Виплачено відшкодовань разом 775 в сумі 401,395 кор. 38 сот. До того коштів ліквідації виносили 10,129 кор. 06 сот. Нагороди за ратунок при пожарах розділено в сумі 2,459 кор. 60 сот. Проте виплачені в р. 1899 шкоди з коштами ліквідації і ратунковими виносили разом 413,984 кор. 04 сот. (т. є. 60.55% від суми премії). Реасекюрація звернула з того суму 216,455 кор. 50 с. (= 52.28% з цілої суми шкід). Остало на власний рахунок 197,528 кор. 54 сот. (53.2% від премії netto захованої на власний рахунок).

В попереднім році було 753 шкід, котрі враз з коштами ліквідації виносили 395,380 кор.

50 сот. т. є. 68-21% від суми премії, реасекурація звернула 176.829 кор. 60 сот. т. є. 44-72% від загальної суми шкід, оставало на власний рахунок 218.550 кор. 90 сот. т. є. 68% від премії netto захованої на власний рахунок.

Після родів (категорій) предметів було: на будинках приватних 682 шкід в сумі 329.938 кор. 46 сот., на будинках ерекціональних і церквах 21 шкід в сумі 48.295 кор. 46 сот., на школах, будинках громадських і ин. 9 шкід в сумі 4.928 кор. 58 сот., на збіжу і паши 42 шкід в сумі 14.183 кор. 26 сот., на иньших движимостях 25 шкід в сумі 5.216 кор. 88 сот., разом 779 шкід в сумі 402.562 кор. 64 сот.

Після клас (покрыт) будинків було: а) під твердим: на будинках 4 шк. в сумі 17.387 кор. 78 сот., на движимостях 1 шк. в сумі 190 кор., разом 5 шк. на суму 17.577 кор. 78 сот.; б) під гонтами: на будинках 52 шк. в сумі 45.747 кор. 60 сот., на движимостях 8 шк. в сумі 2.750 кор. 16 сот., разом 60 шк. на суму 48.497 кор. 76 сот.; в) під соломою: на будинках 656 шк. в сумі 320.027 кор. 12 сот., на движимостях 16 шк. в сумі 2.276 кор. 72 сот., на збіжу 40 шк. в сумі 13.951 кор. 26 сот., разом 712 шк. на суму 336.255 кор. 10 сот.; г) вільно положених 2 шк. на суму 232 кор., загально 779 шк. на суму 402.562 кор. 64 сот.

(Конець буде).

Новинки.

— **ВПреосв. Шептицький** звівитував в неділю дня 13. мая о 4. годині по полудни каплицю в карнім заведенію в Чернівцях. О годині 4½ відбув ся в Его честь обід у президента краю, бар. Бургіньона, а о 7. год. відправив Владика маєве богослуженє. Нині в понеділок по читаній Службі Божій був ВПреосв. Епископ в гімназії і семінарії учительській на науці релігії, а опісля від 12. до 2. год. складали Ему дальші візити представителі властей і виднійші Русини. О год. 2. дав о. Костецкий в честь Епископа дінє на 30 осіб. Завтра у вівторок по читаній Службі Божій для войска, підчас котрої грати буде войскова музика, удасть ся ВПреосвященный на інспекцію науки релігії в народних школах, а о 12 год. буде складати дальші візити. В середу рано між год. 8—9 відїде Владика на дальшу візитацію до Раранча, звідтам до Погорилівки, Садагури, Брошнівців, Сторожинця і до Глібоки. З Глібоки удасть ся ВПреосвященный в деканат сучавський.

— **Концерт** в честь XXXIX. роковин смерті *Тараса Шевченка* устроюють дня 21. п. ст. мая 1900 в сали Товариства Музичного рускі товариства в Бродях з ласкавою участію проф. Друкара, Товариства Музичного і Кружка співачкого. Програма: Вступне слово. 1. Квіплі: Потуррі з народних пісень — оркестра тов. муз.; 2. Вахнянин: «Гурра у бой!» — хор мужеск. гімн. з акомп. форт.; 3. Шевченко-Лисенко: «Була колись» бас сольо — п. Д.; 4. Воробкевич: «На смерть Тараса Шевченка» — хор міш. міщанськ. а capella; 5. Деклямації: а) Шевченко «Думи мої» — п-на С. б) Шевченко: «Тополя» — п. Л.; 6. Шевченко-Нижанковський: «Минули літа молоді», терцет — пп. З. М. і о. Т.; 7. Шевченко-Лисенко: «Скорбна дума» — хор мужеск. кружка спів. з акомп. форт.; 8. Gallenkowsky: «Fantasie brillante sur deux chansons de petite Russie», сольо скрипка — проф. Друкер; 9. Шевченко-Лисенко: «Бють пороги», кантата на соль і хори з акомп. фортепьяна — пп. Л. Д. Б. З. і хор міш. гімн. — Початок точно о год. ½8. Ціни місць: Крісла першорядні 3 кор.; другорядні 2 кор.; треторядні 1 кор.; партер 50 сот.; балкон для пп. учеників, войска і селян 20 сот. Білетів можна дістати в Народній Торговлі, а в день концерту від год. 6. вечером при касі. — Дохід призначений на бурсу в Бродях. — Стрій святочний.

— **3 Коломиї** пишуть нам: Виділ товариства «Руский жіночий кружок» в Коломиї має честь повідомити своїх Вп. Членів, що «Загальні збори» тогож товариства відбудуть ся дня 20. мая с. р. о год. 4-тій пополудни, а в случаю недостаточного числа членів о год. 5-тій пополудни того дня в комнатах «Родини». — За Виділ: *А. Гузарова*, председателька, *Н. Юркевич*, секретарка.

В **львівській Преображенській церкві** (при «Народнім домі») почало ся з весною устлавляня іконостаса. Партерова часть вже уставлена, робота діяконьских і єубдіяконьских дверей кінчить ся, а царских зачинає ся. В поставленій части іконостаса вправді образів ще нема, але вже тепер можна заармітити, що стиль іконостаса гармонізує зі стилем цілої церкви.

— **Львівський Старопігійський Інститут** дістав від комітету, що займає ся торжеством ювілея ягальньовського університету, запрошенє до участи в торжестві. Інститут ухвалив вислати свого делегата в особі сеніора д-ра Ізидора

Шараневича, вислоуженого професора львівського університету. — Яко делегат львівської рускої гімназії їде на ювілейне торжество до Кракова проф. др. Т. Мандибур.

— **3 судової сали.** В Перемишлі покінчив ся в суботу процес против обжалованих за злочин публичного насилля, яко допустили ся перед кількома місяцями на похороні Гембаліка. За-суджено: Гебусову на 2 місяці тяжкої в'язниці, Стромкевича на 1 місяць т. в., Войтховського на 3 місяці т. в., Рихліцкого на 4 місяці т. в., Вітика на 2 місяці т. в., а прочих обжалованих увільнено.

— **Польські путники, а римска поліція.** Римські дневники доносять, що до польских путників неприхильно віднесла ся поліція. Коли іменно путники вийшли до Риму з відзнаками польскими і папскими, зі свічками в руках, сьвіваючи псалми, і хотіли удати ся до церкви св. Йоахима, де спочиває тіло св. Станислава Костки, зайшла їм дорогу поліція і здержала похід. Путники мусіли послухати заборони і припречи, що більше подібних походів не будуть устроювати. — «Трибуна» перестерігає путників, щоби не важили ся другий раз демонструвати і шпунували закони держави, до якої прибули, а не поясняли собі терпимости правительства як наслідок его слабости.

— **Душно стало жидам** в Болгарії і в Румунії і оглянулись, куди би то вивандрувати. Зїхали ся до Букарешту відпоручники кагалів і через кілька днів радили над тим, куди належить звернути масову еміграцію. На Кипр — зле, бо там проворні Греки самі уміють добре торгувати, до Анатолії — не добре, бо там Вірмени ще справнійші від Греків, до Бразилії або Канади — ще гірше, бо там треба ліси корчувати, багна сушити та скибу перевертати... Стануло на тим, що треба вибрати край, куди би легко було переселити ся, де жиди мали би достаточну опіку, не потребували тяжкої роботи, а легко найшли заробок. І вибрали такий край... де? — вже певно ти відгадав, шановний читателю... Ну, розуміє ся: в Галичині і на Буковині! Сюди має звернути ся головна струя жидівського переселення, а що не змістить ся, се вже буде мусіло потрудити ся даїльше, до англійских держав в Хінах. Добре, що бодай дали нам першєнство, а то було-б соромно стояти аж за Хінцями. Майже рівночасно радив у Львові зїзд галицьких кагалів, і там, здає ся, предвиджуючи збільшенє жидівського елемента, жадано ні менше ні більше, як рівноуправленя гебрайського языка. Радуй ся Галилеє, бо збуде ся імя твоє — зжидоватїш до тла!

— **Заворушена студентів** на віденьському університеті повторили ся опять в суботу. Бурші, убрані в шапочки, зі всіма відзнаками удали ся на університет і вислали до ректора депутацію, зжаданєм, щоби він зніс заборону ношеня буршівских відзнак. На се відповів їм ректор др. Найман, що радше уступить, а рішення сенату не відкличе. По тій заяві опустили студенти університет, а ректор зрік ся своєї гідности. Провід ректорату обняв проректор др. Візнер. Wiener Ztg. зазначає, що причиною уступлення ректора було се, що академічний сенат не згодив ся на всі его розпорядженя.

— **Еміграція жидів до Палестини.** Гебрайська часопись «Насейфа» доносить, що турецкий султан призволив жидам поселяти ся в Палестині, але під условєм, що поселенці приймуть турецке підданство раз на все.

— **Борба за пивом.** Німеччина хоче піднести мито від австрійського, імпортованого пива. Се грозило би великими стратами австрійському броварничому промислові, особливо броварови в Пильні. Тому австрійські броварники роблять стараня в міністерстві заграничних справ, щоби відвернуло се небезпечєнство. Колиж таки Німеччина піднесе мито, жадають, щоби і Австрія наложила мито на баварське пива, які великими кількостями спроваджує ся до Австрії. Ся грозяба здає ся принесе успіх так, як в р. 1893. і любителі хмільного трунку будуть могли і даїльше вибирати між баварем а пільзнером.

— **Русифікація** зглядом російских Поляків дала причину до такого комічного епізоду: В Житомирі заказано номішати польські вивіски і за-каз переведено з усею строгостию. Але лишила ся ще одна вивіска у кравія: Tailleir Pudelko. Отже покликано его до поліції і під, загрозою гривни наказано вимазати черту через «І». Кравець заявив, що він не є «собака» — «pudelko», і не хоче мати нічого спільного з пудлями, але він є «коробочка» — pudelko, і тому навіть у французьком мові імені не може змінити. Сей ліній-вістичний вивід переконав поліцейского, і французько-польска вивіска остала ся на даїльше.

— **Винахід Щепаніка** для ткацтва спроваджує в ткацтві, як звисно, великий переверот тим, що при помочи фотографії улегчє виготовлюване взорів попри величезнім заощадженію коштів! І так після урядових виказів видавала Франція і Бельгія річно 22 міліони франків на взор, котрі способом Щепаніка можна буде далеко ліпше виготовити за пів міліона франків. Отже д. 2. с. м. заложено в Брукселі акційне товари-

ство з 2,300.000 фр. капіталу для використання винаходу Щепаніка в границях Франції і Бельгії. Товариство закупило вже від віденьского товариства для винаходів Щепаніка дотичні патенти.

— **Політика в Китаю.** Китайска цїсарєва оголосила недавно розпорядженє, яким строго забороняє всяким часописам, так китайским як заграничним, писати що-небудь про теперішнє політичне положенє в Китаю. Віцекороль Нанкінгу одержав також порученє перестерігати в своїй території тої заборони, а до винних примінати найострійші карі.

— **Загальне положенє на театрі війни** — як доси — неясне. Англичани перевезли з Європи до полудневої Африки від 9. падолиста м. р. 174.117 людей, 30.473 коний, 106 скорострільних і 302 полєвих пушок. Додавши до того войска перевезене з Індії і стоячі в Африці, мали Англичани загалом 231.607 людей, 59.072 коний, 167 скорострільних і 464 полєвих пушок. З того числа людей треба відняти 40.000 убитих, ранєних, полонєних і недужих по шпаталях, то загальне число англійских війск вїнесе 190.000. — Число уоружєних Боєрів незвисне. Оно хитає ся між 35.000 а 80.000 людей, а найбільше імовірно буде число 50.000. Супротив того Англичани мають чотири рази більше войска як Боєри. Мимо такої переваги успіхи англійської армії невеликі. За сїм місяців війни Англичани вспіли займати лєдві часть Оранії на 160 кілометрів від границі. До того йшли тут они всюди рівниною і нігде не здобували укріплєних Бурами становищ. На переді армії, під проводом ген. Робертса зібрано тепер 45—50 тисяч людей, всі прочі англійські войска розєїли вдовж доріг і залїзниць цілого Каплянду і Наталю. — Між тим до Преторії віддаленє майже три рази більше як від границі Каплянду до Блемфонтену. Тому сьміло можна сказати, щр Англичани мусять мати 300—400 тисяч войска, щоби могли дійти до Преторії з силою 50.000 людей, а лєдві чи та сила вистанє, аби взяти столицю Трансвалю.

— **Дрібні вісти.** Ученики VII. кл. гімназії в Новім Санчи перестали ходити до школи з причини видалєня одного з їх товаришів. — В Відні в цвітні відобрало собі житє 47 осіб, а між ними 11 жєнщин. Минулого року в тім самім місяци погибло самоубійчою смертю 33 осіб, отже о 14 менше як сєго року. — Коло Коробця ад Бучач згорів фільварок Вадова гр. Потоцкого; шкода 15.000 зр. — У Львові при ул. Ядвиги найдено вчєра трупа околò 25-літнього незнаного паробка, засипаного піском; видно при копаню піску найшов свою смерть. — В Гамбурзі підчас прогулки на човнах затопило ся одно човно з п'ятьма особами. — В суботу по полудни вибух огонь на лівім крилі львівського головного двірця, але по трох чвертинах години огонь пригашено, так, що згоріла лишєнь частина даху. — Процєс проти 42 обжалованих в Петербурзі за то, що належали до секти Скопців, вже покінчив ся. Вісім осіб увільнено, а прочих засуджено на дожитєннє заселєнє в східім Сибірі під поліційним доглядом. — Дефіцит Румунії в єї бюджеті за минувший рік виносить 41 міліонів франків!

— **3 наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотєці Товариства отьорєна цю дня від год. 2—6 пополудни і в тім часі може кождий з неї користати. До дому вписують ся книжки лишє за кавцією. — Канцелярія товариства отворєна від год. 9—1 рано, а від 3—6 пополудни. В неділі і сьвєта льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеграми.

Відень, 14. мая. Точка тяжєсти політичної ситуації перенєсєнє до Пудапєшту. По-Яворский конферував там вчєра з Пацаком. Се уважають початком посередничої акції, щоби Чєхів відвести під обєтрукції. З чєскої сторони запєвняють, що обєтрукція має бути часово удержана, але вибухнє з повною силою при відєньській провізорії та інвєстєційній позичці.

Париж, 14. мая. З Лондону доносєть, що на днях відбула ся там стріча Драйфуса з Естергазим в прїсєднєности кількох сьвідків. Естергази видав важкі документи.

Лондон, 14. мая. Лєорд Робертє заняв вчєра Кронштад без жадного опору. Президент Оранії Штайн, заким покинув Кронштад, оголосив місцевість Ліндлєй новим осідком ораньского правительства.

65 кр. «пів кіля незрівняної доброти кави ароматичної, рівнаючої ся найліпшим родам, до набуття лишєнь в торгівлі **ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО** у Львові, ул. Баторія ч. 2. 30—30 5 kg. мішоки franco до кождої стації поштової.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд			Поїзд		
посп.	особ.		посп.	особ.	
до Львова			зі Львова		
приходить	о	годині	відходить	о	годині
6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:30	до	Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
6:46	з	Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.	6:43	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор
7:45	з	Янова	6:35	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
8:00	з	Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	2:55	до	Янова
8:05	з	Сокаля, Рави рускої	9:00	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
8:15	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:15	до	Чернівців, Станиславова
8:50	з	Ярослава і Любачова	9:25	до	Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
11:45	з	Станиславова (Кересмезе, Потутор)	9:42	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлі і свята
11:55	з	Янова	9:55	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлі і свята
1:15	з	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	10:20	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
3:14	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.	3:15	до	Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
5:17	з	Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3:26	до	Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.
2:20	з	Кракова	3:30	до	Ряшева, Хпрова, Любачова
2:35	з	Чернівців, Іцкан			
5:40	з	Сокаля, Белзця і Любачова			
5:55	з				
6:00	з				

Ніч			Ніч		
приходить	о	годині	відходить	о	годині
7:24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до	Станиславова
8:28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно
8:50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	6:30	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
9:23	з	Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.	6:50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща
9:45	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	7:10	до	Тернополя дворець головний
10:00	з	Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор	7:33	до	дворець Підзамче
10:15	з	Лавочного (Пешту) Хпрова	7:25	до	Сокаля і Рави рускої
10:12	з	Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	7:48	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
10:30	з	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.	9:12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
12:05	з	Підволочиск на дворець Підзамче	10:40	до	Чернівців і Іцкан
3:12	з	на дворець головний	10:50	до	Кракова, Відня, Варшави
3:35	з		11:00	до	Підволочиск, Бродів дв. голов. і дв. Підз.
			4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора
			4:45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейский рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європей-
ского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких
ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всіх

папери цінні
і **МОНЕТИ**

по найдешевшім кур-
сі деннім не числячи ніякої
провізії.

ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
порукає:

дахівки подвійні вальцовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;

рурки дренові різної величини.

**Доставу дахівок обіймає для виго-
ди П. Т. разом з критєм.**

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовлення

12—20

Заряд.

Артистичне заведеє ритовниче малярства шильдів.
відливання, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір
кавчукових друкарень

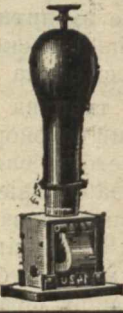
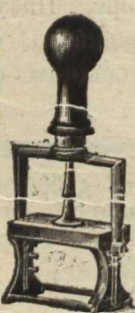
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Миколая).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кав-
чукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди
мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі ляке-
рованя, позолочування хрестів. Таблиці і шильди лянї з різ-
них металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камінях, пе-
чатки, штанци, відзнаки, букви, монограми,
герби і гузики до упряжи та ліберій. Марки
печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Ну-
моратори і стемплї на датум. Обцяги до
пльомб, шаблони. Краска до печаток та
хемічна краска до білизни.]

Цінники даром і франко.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одиноке руске Товариство асекураційне,
припоручене Всч. Духовенству і всім вірним
Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариям** всіх
трех епархій, обезпечає будинки, уряджене дома-
шне, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і со-
ломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го груд-
ня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814	кор. 52 сот.	
Резерва премій	148.480	” — ”	
” спеціальна	1.684	” 80 ”	
Фонд основний	72.000	” — ”	
” емеритальний	18.166	” 60 ”	
			486.145 кор. 92 сот.

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя
обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся без-
проволочно. До кінця 1899 року виносили випла-
чені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра»
приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дні-
стеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень
в Кракові, котре дає найкористнійші услівя,
представляє своїми фондами найбільшу гва-
ранцію і видає поліси і квїти в рускім
язиці.

Зголошеня о уділенє агенций в окрестностях де не-
ма близько агентів «Дністра», приймає ся.
»Дністеръ« виплатив агентам по конець 1899 р.
провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Важне для всіх!

На-
правляє **КАЛЬОШІ** найгірше
знищені

як також
виконує **мужеску, дамску і діточу обуву.**

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цінах.

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.